

PPC

Písemný test pro program:

Psychologie

– prezenční / kombinované

bakalářské samostatné studium

varianta testu: 04

Filozofická
fakulta

2023

Biologie

01. *Cerebellum* je latinský výraz pro

- a) střední mozek.
- b) mozeček.
- c) koncový mozek.
- d) prodlouženou míchu.
- e) mezimozek.

02. Nadprodukce *parathormonu* může způsobit

- a) zvýšení hladiny hořčíku a sodíku v krvi.
- b) zvýšenou kalcifikaci kostí.
- c) odvápnění kostí.
- d) snížení hladiny vápenatých iontů v krvi.
- e) snížení hladiny hořčíku a sodíku v krvi.

03. Oko patří mezi

- a) exteroceptory.
- b) visceroreceptory.
- c) proprioceptory.
- d) baroreceptory.
- e) interoreceptory.

04. Vyberte zcela správné tvrzení, které platí pro lidské tělo.

- a) V pravé polovině srdce nacházíme dvojcípou (mitrální) chlopeň.
- b) Stěna žil neobsahuje buňky hladké svaloviny.
- c) Purkyňova vlákna nacházíme v srdečních komorách.
- d) Žíly lidského těla vedou vždy odkysličenou krev.
- e) Sinoatriální uzel leží v levé srdeční předsíni.

05. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení týkající se lidského těla.

- a) Informace ze sítnice levého oka se díky křížení v chiasma opticum dostávají kompletně do protilehlé (tedy pravé) mozkové polokoule.
- b) Informace z rovnovážného ústrojí se prostřednictvím sluchově-rovnovážného nervu dostávají do mozku, kde končí v korových oblastech lobus temporalis.
- c) Informace z čichového pole na stropě dutiny nosní se dostávají do korových center čichu uložených v lobus frontalis.
- d) Informace z Cortiho orgánu se po přepojení v talamu dostávají do korových center spánkového laloku.
- e) Informace z kůže se prostřednictvím dostředivých vláken senzitivních nervů dostávají do zadních rohů míšních, kde sedí senzitivní míšní neurony.

06. Které buňky zapojené v imunitním systému plní svoji roli primárně a dominantně prostřednictvím *fagocytózy*?

- a) neutrofilní, eozinofilní a bazofilní granulocyty
- b) monocyty a lymfocyty
- c) plazmatické a žírné buňky
- d) lymfocyty typu T a lymfocyty typu B
- e) makrofágy a neutrofilní granulocyty

07. Vyberte NESPRÁVNÉ tvrzení týkající se lidského mozku.

- a) Na určité psychické funkce se vždy podílí jediný neuromediátor, přičemž emoce ovlivňuje zejména acetylcholin a paměť ovlivňuje serotonin.
- b) Systém zrcadlových neuronů (mirror neuron system) má zásadní význam v rámci sociálního učení a schopnosti empatie.
- c) Zvýšená produkce gama-aminomáselné kyseliny v mozku člověka způsobuje mimo jiné únavu, ospalost, snížení zájmu a motivace.
- d) Adrenalin a noradrenalin se k mozkovým neuronům dostávají z krve, neboť jsou to hormony produkované dřeně nadledvin, a jsou rovněž uvolňovány přímo z neuronů v mozkových synapsích.
- e) Látka 5-hydroxytryptamin patří mezi významné mediátory lidského mozku, přičemž se uplatňuje zejména v genezi nálady.

08. Vyberte zcela správné tvrzení týkající se žláz s vnitřní sekrecí lidského těla.

- a) Kůra glandulae suprarenales je u mužů i žen zdrojem kortizolu, androgenů, estrogenů a prolaktinu, ze dřeně jmenované žlázy je uvolňován adrenalin a noradrenalin.
- b) Zdrojem pohlavních hormonů u mužů jsou testes a dřeň nadledvin, zdrojem pohlavních hormonů u žen jsou ovaria a dřeň nadledvin.
- c) Estrogeny v ženském těle produkuje žluté tělísko ovaria a v menší míře také kůra glandulae suprarenales.
- d) Mezi hormony produkované adenohipofýzou lidského těla patří TSH, FSH, LH, STH, ACTH, ADH, PRL.
- e) Estrogeny jsou hlavní ženské pohlavní hormony, které v ženském těle produkují ovaria a glandulae suprarenales a v mužském těle vznikají v glandulae suprarenales.

Sociologie

09. Jak se nazývá stav společnosti definovaný bezvládním, který obvykle vzniká pádem autority a nejčastěji se spojuje s představou chaosu a zmatku, i když některými skupinami je vnímán i jako žádoucí stav svobodné samosprávné společnosti?

- a) populismus
- b) Armageddon
- c) apokalypsa
- d) anarchie
- e) anomie

10. Co označuje pojem *sociální facilitace*?

- a) snížení počtu členů určité skupiny
- b) rozpuštění sociální skupiny
- c) vystavení jedince negativním vlivům společnosti
- d) zvýšení výkonu jedince v přítomnosti ostatních
- e) svolání všech členů sociální skupiny

11. Sociální skupina s pevně stanovenými, zřetelnými a nepropustnými hranicemi, kde vstup i výstup je obtížný až nemožný (např. jen s důkazem vrozené příslušnosti či na doporučení členů atp.), se obecně nazývá

- a) referenční.
- b) formální.
- c) mafie.
- d) uzavřená.
- e) sekta.

12. Jak můžeme nazvat člověka, který nenávidí lidskou podstatu a lidi a chorobně se jich straní?

- a) misantrop
- b) psychopat
- c) xenofob
- d) rasista
- e) asociál

13. Vyjádření subjektivního ocenění druhé osoby zahrnující dimenzi směru a dimenzi intenzity se nazývá

- a) afiliace.
- b) adherence.
- c) adaptabilita.
- d) atraktivita.
- e) asociace.

14. Který z následujících představitelů rozdělil sociologii na dvě doplňující se části: *sociální statiku*, která se věnuje přirozenému společenskému uspořádání a řádu, a *sociální dynamiku*, která se věnuje společenským změnám a procesům?

- a) Erving Goffman
- b) Max Weber
- c) Émile Durkheim
- d) Auguste Comte
- e) Karl Marx

15. *Sociometrie* je

- a) v sociologii nepoužívaným pojmem.
- b) výsledek sociografického měření.
- c) způsob měření vztahů v malých skupinách.
- d) výsledek sociogramu.
- e) statistická disciplína zaměřující se na společnost.

16. Relativně trvalé soustavy poznatků, pocitů a tendencí jednat určitým způsobem ve vztahu k některému předmětu našeho sociálního světa jsou nazývány

- a) přání.
- b) pocity.
- c) preference.
- d) paradigmata.
- e) postoje.

Filozofie

17. Jaká filosofická disciplína se zabývá termíny jako *bůh*, *podstata*, *první příčina*, *čas* nebo *prostor*?

- a) logika
- b) etika
- c) filosofická antropologie
- d) axiologie
- e) metafyzika

18. Pro který z následujících směrů je základem poznání smyslové vnímání?

- a) racionalismus
- b) empirismus
- c) solipsismus
- d) skepticizmus
- e) pragmatismus

19. Na podporu myšlení jakého filosofa vytvořil Zenón z Eleje známé paradoxy zdánlivosti pohybu, jako je *letící šíp stojí* nebo *Achilles nemůže dohonit želvu*?

- a) Parmenidés
- b) Platón
- c) Herakleitos
- d) Aristotelés
- e) Pythagoras

20. Ke kterému z následujících jmen filosofů se připojuje termín *břitva* pro popis principu logické úspornosti?

- a) Jan Duns Scotus
- b) Vilém Ockham
- c) Boëthius
- d) Averroes
- e) Francis Bacon

21. A. C. Bhaktivedánta Svámí Prabhupáda je zakladatelem hnutí

- a) Bahá'í.
- b) kabala.
- c) Háre Krišna.
- d) džinismu.
- e) zoroastrináství.

22. *Mahájána* je odnoží

- a) hinduismu.
- b) konfucianismu.
- c) šintoismu.
- d) islámu.
- e) buddhismu.

23. Svátek *ramadán* slaví věřící

- a) muslimové.
- b) židé.
- c) buddhisté.
- d) hinduisté.
- e) konfucianisté.

24. Kdo je autorem citátu *Vím, že nic nevím*?

- a) Sókratés
- b) Voltaire
- c) Immanuel Kant
- d) René Descartes
- e) Cicero

Psychologie

25. Která dimenze v konceptu *Sense of Coherence* je spojena s kognicí?

- a) smysluplnost
- b) srozumitelnost
- c) kontrola
- d) výzva
- e) zvládnutelnost

- 26.** Jak se nazývá model zdraví a nemoci, který je v současnosti aktuální v klinické psychologii?
- a) psychologicko-sociální model zdraví a nemoci
 - b) bio-psycho-sociálně spirituální model zdraví a nemoci
 - c) diagnosticko-kauzální model zdraví a nemoci
 - d) behaviorální model zdraví a nemoci
 - e) paternalistický-biomedicínský model zdraví a nemoci
- 27.** Co je typické pro *agorafobii*?
- a) Do mysli se opakovaně vkrádají myšlenky, které jsou spojené s úzkostí, přičemž následně vznikají kompulze, což je opakované ritualizované chování.
 - b) Typické jsou časté a vracející se obavy z onemocnění či úrazu u sebe nebo blízkých osob.
 - c) Je u ní přítomna všeobecná a trvalá úzkost bez vazby na zvláštní okolnosti.
 - d) Jde o strach ze zkoumavých pohledů, ze sociálního kontaktu či z kritiky.
 - e) Jde o strach z opuštění domu, vstupu do obchodů, shluku lidí, veřejných prostranství nebo z cestování veřejnou dopravou.
- 28.** Typickou poruchou myšlení u *schizofrenie* jsou
- a) disociace.
 - b) bludy.
 - c) regurgitace.
 - d) ruminace.
 - e) halucinace.
- 29.** Co je typické pro *schizoafektivní poruchu*?
- a) manické a hypomanické symptomy
 - b) paranoidní bludy doprovázené taktilními halucinacemi
 - c) kombinace afektivních a schizofrenních symptomů
 - d) disociační hypermnézie a negativismus
 - e) povelový automatismus a negativismus
- 30.** Pokud v mysli operujeme s představami, jedná se o myšlení
- a) názorné.
 - b) abstraktní.
 - c) intuitivní.
 - d) formální.
 - e) konkrétní.
- 31.** Slábnoucí odezva na slábnoucí podněty se nazývá
- a) habituace.
 - b) senzitivace.
 - c) imprinting.
 - d) pareidolie.
 - e) naučená bezmocnost.
- 32.** Pozorujeme-li v zatemněné místnosti malé bodové světlo, po několika sekundách vzniká dojem, že se světlo posunuje z místa na místo. Tento typ zdánlivého pohybu nazýváme
- a) autokinetická iluze.
 - b) stroboskopický pohyb.
 - c) indukovaný pohyb.
 - d) paralaxa pohybu.
 - e) Muller-Lyerova iluze.

- 33.** Kterou teorii emocí by nejlépe vystihovala následující věta? *Mám strach, protože se třesu.*
- a) Schachter-Singerova teorie emocí
 - b) ABC teorie Alberta Ellise
 - c) James-Langeova teorie
 - d) Cannon-Bardova teorie
 - e) Teorie transferu excitace
- 34.** Ve které části paměti podle modelu Atkinsona a Shiffrina máme uložené vzpomínky na první den ve škole?
- a) implicitní paměť
 - b) epizodická paměť
 - c) ikonická paměť
 - d) procedurální paměť
 - e) sémantická paměť
- 35.** Druh strachu, jehož příčinu nelze určit, se nazývá
- a) nervozita.
 - b) fobie.
 - c) afekt.
 - d) úzkost.
 - e) napětí.
- 36.** Obranný mechanismus racionalizace pomocí pozitivních argumentů se nazývá
- a) noha ve dveřích.
 - b) sladký citron.
 - c) kyselé hrozny.
 - d) pikantní banán.
 - e) hořké plody.
- 37.** Podle L. Kohlberga je *prekonvenční morálka*
- a) konformní.
 - b) egocentrická.
 - c) autonomní.
 - d) altruistická.
 - e) spontánní.
- 38.** *Biofilní charakter* se objevuje v typologii
- a) A. Adlera.
 - b) W. Sheldona.
 - c) E. Fromma.
 - d) S. Freuda.
 - e) K. Horneyové.
- 39.** Vrozená dispozice, která určuje emoce, sílu a rychlost reakcí jedince, se nazývá
- a) vůle.
 - b) temperament.
 - c) sentiment.
 - d) inteligence.
 - e) charakter.
- 40.** *Tvarové zákony* vznikly v rámci psychologické školy zvané
- a) postmoderní psychologie.
 - b) psychoanalýza.
 - c) gestalt psychologie.
 - d) humanistická psychologie.
 - e) behaviorismus.

41. K nástupu samostatné chůze nejčastěji dochází kolem
- 10 měsíců věku dítěte.
 - 18 měsíců věku dítěte.
 - 24 měsíců věku dítěte.
 - 13 měsíců věku dítěte.
 - 6 měsíců věku dítěte.
42. Co je to *somnolence*?
- forma bezvědomí, při které postižený reaguje na bolestivý podnět
 - zpomalení psychomotorického tempa
 - mráкотný stav
 - dlouhodobě pokleslá nálada
 - chorobná spavost
43. Hermann Ebbinghaus je známý především svými výzkumy
- vůle.
 - osobnosti.
 - paměti.
 - emocí.
 - pozornosti.
44. Zakladatelem *analytické psychologie* byl
- Abraham Maslow.
 - Hermann Ebbinghaus.
 - Wilhelm Wundt.
 - Medard Boss.
 - Carl Gustav Jung.
45. Který psychologický směr se zabýval především chováním?
- funkcionalismus
 - behaviorismus
 - existencialismus
 - strukturalismus
 - konekcionismus
46. Mezi základní prvky komunikace patří
- přenos informací prostřednictvím slov.
 - verbální i neverbální komunikace.
 - pouze neverbální projevy.
 - pouze verbální projevy.
 - pouze komunikace mezi dvěma lidmi.
47. Termín *kognitivní disonance* označuje
- neschopnost rozlišit mezi pozitivními a negativními aspekty věci.
 - změnu postoje na základě argumentů prezentovaných v médiích.
 - předpoklad, že se lidé budou chovat v souladu se sociálními normami.
 - tendence hodnotit lidi na základě prvního dojmu.
 - nepříjemný pocit vnitřního napětí, když jsou postoj a chování v rozporu.
48. Podle *Eriksonovy teorie psychosociálního vývoje* je vývojovým konfliktem v období *dospívání*
- generativita vs. stagnace.
 - snaživost vs. méněcennost.
 - integrita vs. zoufalství.
 - intimita vs. osamělost.
 - identita vs. zmatení rolí.

49. Pravidlo, že *ontogenetický vývoj* člověka je zkráceným opakováním *fylogenetického vývoje* živočišných druhů, nazýváme

- a) evolučním zákonem.
- b) zákonem individualizovaného vývoje.
- c) biogenetickým zákonem.
- d) zákonem zachování lidského druhu.
- e) zákonem rekapitulace.

50. Termín *sekulární akcelerace* se týká urychlení tělesného růstu v období

- a) dospívání.
- b) kojeneckém.
- c) batolecím.
- d) mladšího školáka.
- e) předškolním.